

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 15 korona, negyedévre 45 korona,
fél évre 90 korona, egész évre 180 korona.

Szerkesztőség és hirdetőhivatal Petőfi-utca 2. — Telefon sz. 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Hangok a gheftóból.

Ahasver népe nem tud nyugodni. Ötven éven át rontotta a magyart. Megmetyekezte a lelkét, tönkretette erkölcsét, elrabolta vagyonát. S mikor gondolta, hogy megérett a vetés, elkergette királyát, szétüllesztette félvilágámbulda hadseregét, feldarabolta országát, földönfutóvá tette népét.

Aztán felütötte trónusát a romok felett és ráült. És kormányozni akart. Ő, aki kétezeréve elprédálta a saját házaját és azóta sem tudta visszaállítani. Pedig semmi és senki sem áll útjába, csak ő maga, a saját nyugtalan vére.

Aztán felborult ez a trónus, mert pocsolgató volt építve.

Azt hinné az ember, hogy ez a tanulság elég volt neki legálább is pár évtizedre. Hogy okult, hogy csendben lesz a így iparkodik jóvátenni azok bűnét s kiérdemelni annak a szegény vértant, magyar nemzetnek a bocsánatát. — De nem; a kigyó tovább sziszeg, a skorpió tovább szúr, a mérges gyllor tovább dolgozik, orvul, alattomosan.

— Városunk egyik tekintélyes keresztény polgárát meg szölliha egyik megyei zsidó bérlő az utcán.

Hogy vagynak ők?
Hát csak vesződnék, küzdnek, nehéz az élet, nehézen tudunk rendbe jönni.

Nem is jövednek rendbe így soha. Ennek a keresztény kuzsnak meg kell szünnie, ennek a kormányznak el kell mennie, másiknak jönnie, egy okosnak, liberálisnak. Ennek aztán az ország pénzügyeit rendbe kell hoznia; a papi birtokot el kell vennie; míg ez meg nem lesz, addig ez az ország talpra nem áll.

— Hallja tudja maga, hogy mivel beszél? Tudja, hogy engem a Fabickok halálra kerestek s én hat hétig bujdostam? S most mag nekem beszél ilyeneket? Hát a hadimilliomosoknak, a zsidó birtokosoknak, bérlőknek a magyar nép véreből kivásalt földjével, pénzével mi lesz?

— No, no kedves . . . ur! csak ne haragudjék. Hát majd ezeket is megfogja a kormány adóztatni.

X. katona, komárommegyei lakos, protestáns ember jelenleg Fehérvárot szolgál. A napokban hazament s a falujabeli szatócs megszölliha:

— No vitáz ur, mi újság Fehérvárot?

A mi emberünk mókás kedvében, hogy kissé felhuzza, azt

Legújabb telefon és távirati jelentések:

A Nemzeti Sajtóindító Iróda jelent:

Szófia. Sztambulowszki miniszterelnök a napokban beszédet tartott, amelyben a jövőbe tekintve a paraszt internacionális létrejveteléről, mint igen közeli jövő eseményéről beszélt. Bulgáriában a parasztság már kezébe vette a hatalmat, de nagy mérsékletet tanusít s nem akar paraszt diktatúrát. Ez így fog lenni az egész világban.

Bukarest. Romániában a képviselőválasztást eddig 241 kerületben ejtették meg. Avarosok párja 170 mandátumot kapott.

Berlin. A német képviselőválasztások eddigi eredménye szerint 317 mandátum nyert elintézés, ebből 178 jutott a koalícióra. Bajorországban a klarikális pártok győztek, pedig a multban a liberálisok voltak

mondja: Jaj, szomszéd, Fehérvártól kutyavilág van. Utik a zsidó!

— Hát csak hadd üssék — feleli a zsidó — szomorú vége lesz ennek. Maguk isszák meg a levét?

— ? —

— Igen. Mi zsidók itt fogjuk hagyni ezt a ronda országot, ahogyanunk máshova, hol tart karokkal fogadnak minket, mert tudják, hogy zsidó nékük egy ország sem boldogul, mert nincs ipara, nincs kereskedelme, nincs pénze. Aztán, többre is magunk minden ország, ahol a zsidó bántják. Aztán, ha minket elkergettek (most jön a mérég), akkor magukra, protestánsokra kerül a sor, mert a pápisták elhatározták, hogy ebben az országban mást meg nem tűrnek. Akkor majd magukkal bánunk úgy, mint most mivelünk.

Igy megy az aknamunka napról-napra, hétről-hétre. Így dolgozik utcaserkon, erdőn, mezőn, városban, falu s zsidó a milliomos bérlőtől le az utolsó rongyszédőig, míg újra meg nem fűzi a magyart.

S meglátjátok, hogy megfűzi. Megfűzi most, a keresztény kuzs alatt a fehérterror idején ennek nagyobb dicsőségére. X.

— Még vizet sem kapunk. Széchenyi-utca végén a vasuti átjárónál több egy hónapjánál elromlott a vízvezeték. Már többszöri bejelentés és panasz után sem csinálják meg. Az oit lakók kénytelenek vagy messze járni vizért (mikor ugyis csak egy pár óráig van víz) vagy a szomszédos rossz kutak vizét használni. Elég elkeserítő, sokat amugyis nélkülözni kell, de hogy a jól felelmit vizdikaj mellett még vízhez sem jut az ember nyári időben: ez fellázító. A hatóság sürgősen intézkedhetne, hogy ez a víztelek és türethetetlen állapot megszűnjék. Egy fizető polgár,

többségben. A kormány a választások eredménye folytán lemond.

Bpest. Politikai körökben élénken foglalkoznak a kormány helyzetével. Beszélnek egy esetleges Apponyi kormányról. Vagy mivel Apponyi nem akar miniszterelnök lenni Tóth János elnöklété mellett megalakuló kormányról beszélnek. Minden esetre azonban a kormány Apponyi által adott vezérfohalon kell, hogy járjon. Vannak azonban olyanok is, akiknek Apponyi programja túl konzervatív s erősebb keresztény politikát követelnek.

Bpest. Praznovszki Iván, mint Magyarország követe Párisban marad. A követség főtanácsosa Návay Aladár lesz.

Üti jegyzetek.

Az ausztriai inség közzsájon forog. De ha nagy is ott az inség, egyben nincs hiány: a városok világitásában. (Vizierők). Esténként, ha az utcára mentem, mindig azon érzés fogott el, hogy valami ünnepélyes dolog készül, vagy legalább is kedvelt vendégüket Kun Bélát várják. Fényárban usznak az utcán. A villanyáram oly olcsó, hogy világos termekben egész nap égvé hagyják a villanylámpákat. Mint székesfehérvári lakos — búcsánál — ezen megjelentéket közlöm:

Nos, nézzük közelebbről, miből áll az a világgá kürtölt ausztriai inség.

Fejenként és havonta mindenki kap Tirolban 6 kg. izletes kenyert. — Egy kg. kenyér 450 korona. Egy kilogramm borjibus jegyre 75 korona. Jegy — nélkül „Überfleisch” bármily mennyiségben 40 kor., 1 kg. zsír 134 kor. Innsbruckban és a többi tiroli városok nagyobb vendéglőiben egy szép adag borju pecsenye, vagy marhahus ára 14—16 kor. Omletta 10 kor. A kenyérlisztet nem a la kosság kapja, hanem a pékek. (Ezeknek is élni kell!) Minden lakos valamely pékhez van beszerzve — szabad választása szerint — és a nap bármely órájában megkapja a jó friss kenyert. Megjegyzem, hogy a budapesti kenyér ehhez képest éhetetlen. Ácsorgás nincs, — csak a mézárósnál észleltem szombaton.

Szombaton vaj kiadás. Minden 5 tag család kap hetenként fél kiló vajat három áron. Csodálattal észleltem mindenütt a híres német rendelt rendszer, mely a tartomány illetve község kis készletéből ily remekül gazdálkodik. És erre mondja a németországi né-

met: „Vas schlamperte Österreich.”

Vajon nem szegényletes reánk nézve az, hogy Ausztriában majdnem szálló ige: „die bekante ungarische Unordnung”.

Egy körülményre, illetve eljárásra külön felhívnam az illetékes körök figyelmét:

A lakosság vaj ellátása — mint fent említettem — potom áron úgy válik lehetővé, hogy minden tehenet tartó paraszt köteles vajtermékének egy hányadát a községnek olcsó áron beszozálatni. A többi szabadon rendelkezik, eladja többszörös áron a többi teheneknek és nagyítókének.

Nem lehetne-e a természetet nálunk is hasonlóképp megoldani. Minden gazda köteles volna gabona termékének a felét olcsó áron beszozálatni. Ez fedezné talán a lakosság községi lisztzükségletét. A többi bonáját pedig eladhatja a szabad kereskedelemben az országban, vagy külföldön a konkunktura teljes kihasználása mellett, bármily áron.

Igy jutna az ország lakossága olcsó liszthez.

Akinek pedig a kiszabott mennyiség nem elég és a gazdagok, kiknek évi jövedelmük több mint 100.000 kor. (sok ilyen van) vásároljanak lisztet a szabad kereskedelemben drága (export) áron.

Mátray.

Helyreigazítás.

A „Fejérmegyei Napló” a dr. Dörs PA. és társai által közlő „Nagy per” című cikkében Fekete volt korábban. Elnök vallomásával kapcsolatban azt a kommentárt fűzte természetemre vonatkozólag, hogy a mikor „Fekete elvtárs” kijelentette; miszerint „a kommunizmust az én újságom csinálta” . . . akkor én „hírtelen megizzadtam” rágalomnak nyilvánítottam a vádat, a közönség kacagott.

Éme becsületsértő nyilatkozat folytán bíróság állapítottam meg és az ismeretlen szerző büntetőjogi felelőségét.

Hogy „Fekete elvtárs” az én diktatura alatti magatartásomról miként vélekedik az engem annál kevésbé sem érint, mert hiszen aki a dr. Pajzs-ügy tárgyaláson, — habár csak rövid ideig is — jelen volt, megállapíthatja, hogy e vádlott kivétel nélkül csaknem valamennyi a bűnperben kihallgatott tanút rosszsziszeműen meg-rágalmazta.

Az igazság kedvéért meg kell jegyezmem, hogy a „Fekete elvtárs” kijelentése a legkevésbé sem idézett elő bennem semmiféle kellemetlen érzést, ezért nem is volt okom „hírtelen megizzadni.”

Is ismeretlen szerzőnek csak azt teszem kötelességévé; hogy állítása: vádóságának beigazolását a

biróságnál okvetlen kérelmezze, kijelentvén, hogy én a magam részéről erre készséggel adok neki akalmat.

Székesfehérvár, 1920. június hó 7. napján.

Tisztelettel Fodor Gyula.

HIREK.

A Pajzs-ügy tárgyalása folyamán tegnap délután és ma délelőtti mondotta el dr. Szólnok ügyész a nagy jogi tudással, mestertien konstruált vádbeszédét, mellyel bizonyította, hogy Pajzs dr. és társai az 1914. évi 40 ik tc. II. §-ba ítköző, hatóság elleni erőszak és igazgatás vétségét követte el. Az éles logikával kidolgozott vádbeszédhez méltó volt az a hitvalló s felemelő befejezés, mellyel dr. Szólnok a kereszténység nemzetfenntartó erejét és hivatását hangsúlyozta. A vádbeszéd kiemelkedőbb részleteit vasárnap részletesen fogjuk közölni.

Rövid szünet után dr. Gergely elmondotta védőbeszédét, mellyel rávilágított a Pajzs Pál működésében szereplő enyhítő körülményekre. Dr. Gergely kitért a „Fejérmegyei Napló“ tegnapi számában *egyik tudósítónk* által leírt, az ő személyét érintő állításokra. Az úri modorban tett észrevételekre: kötelességének tartja a Napló felelős szerkesztője a nyilvánosság előtt leszögezni ama tényeket, hogy Gergely István nem a „szociáldemokraták ezse és védelme“, sohasem volt szociáldemokrata; mint tartalékos huszártiszt, nem is fogadott el semmiféle szak szervezeti igazolványt. Tudósíjonk tévesen írta, hogy dr. Gergely védő negyedmagával jött, való, hogy csak az irodai kisasszonyt hozta le a gyorsírói jegyzés végzése céljából. Hogy a védelemért egy milliót kapott volna, — az légből szedett pletyka.

A védőbeszéd elhangzása utáni szünetben a halgatóság a vád- és védőbeszéd hatását mérlegelte. A többség véleménye az, hogy a védelemnek nem sikerült a vádhatóság érveit megengatni. Akik még mindig azt tartogatták, hogy Pajzs dr. nem volt kommunista, azok most sem ismerik a pör fő határhelyét. Nyilvánvaló, hogy dr. Pajzs nem volt kommunista, mert ő gazdag kapitalista, azonban elősegítette a kommunorlát bekövetkezését azért, hogy a szélsőséges radikalizmus zászlóvivője volt és a vörös fővezérekkel együtt paktált.

A védőbeszédet folytatják. Itéletkihirdetés valószínűleg a jövő héten lesz.

Hajós.

A város költségvetését tárgyalta tegnap az állandó bíráló választmány. A számvetőség utolsó restanciája volt az 1920 évi költségvetés elkészítése. A forradalom és a kommun hatása e költségvetésen látszik meg először a maga igazi kártevő voltában. Szédülletes különbségek vannak a múlttal szemben a háztartás költségvetésében. Csak egy példa: a multban a fa ára a költségvetésben köbméterenként 9 koronával volt beállítva, most ugyanez a tétel 500 koronával szerepel. A borribilis kiadások folytatn. a városi háztartás 6 millió és 362 ezer koronát igényel az 1920 évre. Nagy szerencse, hogy a város adósságai a 3 és fél milliót amortizációs kölcsönt kivéve már ki vannak fizetve. Ha ez nem lett volna megtéve, akkor ez a költségvetés

összege a kamatfizetés folytán még nagyobb lenne. A vigalmi adó, a helypénz, ebadó és kövezetvámi reformja következtében a bevételek tetemesen megszorodtak, úgy hogy az egymillió korona bevétellel szemben több mint 3 millió korona bevétel szerepel a költségvetésbe, a fennmaradó több mint két millió koronának a költségvetés a fedezetet a pótdobban keresi. Ily módon a városi pótdó 322 százalékos lesz, ami a régi pótdó háromszorosának felel meg. Ha figyelembe vesszük, hogy minden legalább is tizszeresen megrádrult, akkor ez a pótdó nem is olyan nagy. Győrtöt például 640 százalékos pótdó van.

A gázipar megváltásának problémája foglalkoztatja a városi tanácsot. A német társaság elakarja adni a gyárat. A városnak szerződésileg biztosított elsőbbségi joga van a megvételre. Tehát elérkezett a pillanat, hogy megengedjék, hogy a sok millióval megvett villanygyárának idegen konkurrenciája legyen. A gáz a legolcsóbb tüzelőanyag s ezt nem lehet az ország mai szomorú tüzelőanyaghiányos helyzete folytán figyelmen kívül hagyni. Nagyon fontos kérdés az, hogy a német társaság, mivel a fizetés márkában kívánja, hogy mikor lesz az fizetendő. A megváltás ügyével még a június havi közgyűlés fog foglalkozni.

A vármegyei közigazgatásai bizottság ma délelőtti tartott ülésén a folyó ügyeken kívül fegyelmi ügyeket tárgyalt.

Állandó választmányi ülés volt tegnap a városházán, letárgyalták az 1920 évi költségvetés-irányzati javaslatot, amelyet egyhangulag elfogadtak. A javaslat a mai napról kezdve 15 napi közszemlére van kitéve a városi közigazgatásügyi számvetőségénel.

Megővezőhatóságok a főgimnáziumban. A székesfehérvári főgimnáziumban az I. o. magántanulók vizsgálata jun 15-én, II. o. — jun 16-án, a III-VII. o. — jun 17-én kezdődött. A vizsgálatot tevő tanulóknak vizsgátaukat megelőző napon kell az igazgatói irodában jelentkezniük.

Rendőri hír. Wertheim Pál (Liget-sor 2 sz.) igazkocsijáról a Deák F. utcában leltek meg. A kocsit az őg tudára, hogy Wertheim Pál 200 koronát jutalmat ad annak a személynek nyómára vezet.

Dr. Kárnik József tb. kórházi főorvos Budapestről visszatérve rendelését újból megkezdte. Budaj-ut 28. sz. Rendel. d. e. 8-10-ig, d. u. 2-4-ig.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 7-én tartott igazgató-választmányi ülésében Veréb Vég István rámutatván az országot érzékenyen sújtó hátszereződésre, a gazdaságot lelkes szavakkal öntudatos öbredsére és áldást hozó többtermelésű munkára buzdította. Elhatározta az igazgató-választmány, hogy az elszaporodott varjúk és rókák pusztítására hatóságí intézkedést kér; a magas beváltó árak mellett nagy mellékjövédelmet biztosító s országos érdeket is előmozdító vadontermő gyönyvények gyűjtésére és szállítására, a gazdaközönség figyelmét felhívja. Tudomásul vette, hogy a fejérmegyei aratómunkások és cselédek részér. f. évre kiutalt dohány kiosztásával az egyesületi bizatott meg Végül Ármos Jenő úgy. titkárnak több ministeri leirattal és társ. egyesületi átirattal kapcsolatban történt intézkedésekről szóló jelentését helyeslőleg tudomásul véve elhatározta, hogy a nyári mezőgazdasági munkák ideje alatt ülést nem tart.

Deutsch Manó és Fia
DIVATÁRUHÁZÁBAN
jó minőségű, dívtos férfi- és női gyapjúszövetek kaphatók.

„Korona tejerom“ párazori használat után, széplőt, májfoltt, pörse-négt és minden arctisztítálmagot színteti g az arcot báronysimára és hófehérré teszi. Kapható: Szécs Róbert gyógy-szertárban.

KERESZTÉS
DIVATÁRUHÁZÁBAN
Mintás bőrvásznak
(viaszkos vászon) asztala minden szélességben, valamint kész darabok jutányos árban raktáron.
Székesfehérvár, Városház-tér. Telefon 18.

APRÓHIRDÉTESEK.

- 359. — **Aranyat**, briliánsot, ezüstöt, régiségeket a legmagasabb árban vesztek. Neubart Sándor ékszerész, Nádor kavé-házal szemben. 30—15
- 400. — **Mézet, babot, gyömbörcsöt, zöldségféléket** nagy mennyiségben vesz: Bogay, Vörösmarty-tér 2. sz. Telefonszám 180. 25—13
- 430. — **Eladó jutányos árárt** 1 komplett vizikérék, vasalkatrészek és 1 mézpergető. Stokinger József, vizimalom, (Pákoz) Kistalud. 12—10
- 646. — **Egy modern épült ház**, nagy kerthez eladó. Kisteleky-utca 64. Almássy-telep. 5—1
- 650. — **3 és 4 hónapos malacok** eladók. Sarló-utca 8/a 5—1
- 653. — **Egy új fedéres ülés** eladó. Esetleg kucorakéti is elcsereélhető. Vörösmarty-tér. 10. 5—1
- 651. — **Egy nagy fekete Bösenbacher zongora**, egy antik hálószoba, két szalongarműtala eladó. Jókai-utca 22. 3—1
- 632. — **Elsőrendű oserfa hasab** nagyban és kicsinyben, ugyszintén száraz ága kapható: Várallyay-nál, Ferenc József-tér 8. 3—2
- 620. — **Csepléni állást** keresek, ki gazdasági gépekben teljesen szakpézt. Cím: Budapest, IX. kerület, Ferenc-utca 13. sz. I. emelet, ajtó. Márkó József. 2—1
- 656. — **Bérlőket** keresek 50—200 holdig. Fehérmegyében. Cim a kiadó-hivatalban. 2—1
- 655. — **Ez ideig csepléres** és javításra gőzgéphez gépésznék ajánlkozom. F e h e r P á l, Balaton-Bozok, u. p. Enying. 8—6
- 659. — **Mindenféleany felvetéket** Petrovits Miklós, püspöki palota, földszint jobbra. 3—1
- 655. — **Egy felszerelt ablak** rámaival, spaletával, duplaajtó eladó. Ferenc József-tér 9. Emelet. 5—4
- 652. — **Egy 8 lóerős** Varhalsovszky-féle benzín lokomobil eladó. Kümmel, gépműhely Kert-utca 47. 5—4
- 656. — **Egy milleniumi** kiállításból való teljes kárban lévő omlalomb eladó. Deák Ferenc-utca 27. sz. vendéglóban. 3—2
- 647. — **Egy kaszázó** kiadó. Almossal, takarmány répa eladó. Olaj-utca 54. 2—1
- 657. — **3 darab süléd** eladó. Csorda-utca 12. szám alatt. 2—1
- Mindenem loányok**, szobaleányok kerestetnek. Háznál és odahaza gyakorlati vasalón mosást és vasalást vállal. Kalapkészítést és alakítást elvállal övegye urinó. Gyakorlott kézimunkázó Jean-mindenféle (Richelieu, madeira, kalotay szegi stb.) himzést elvállal. Német kisasszony delufáni állást keres, esetleg német orakat adna irodista leányok irodai alkalmazást keresnek. Kercsitzény Nők Szövetsége Szeminárium. Hír. órak: Szerdán d. e. 10—12-ig. Pénteken d. e. 10—12, d. u. 3—5-ig.
- 655. — **Urinó** plebániára v. pusziára magányos úri emberhez gazdaasszonynak elmenne. Cim a kiadóban.
- 649. — **Eladó** 1 pár 3-es bagaria sárga cipő és 1 barna férfi öltöny. Márk Kossuth-utca 15.
- 652. — **Lovagló eszima** jókarban lévő eladó. Cim a kiadóban.
- 62. — **Két darab háromgyved éves süléd** eladó. Lövölde-u. 12. sz. satok ház. 3—3
- 642. — **Egy jó fűszálányt** vagy asszonyt felveszek 15-ére vagy elcséjere. Jókai-utca 19. emelet. 2—2
- 634. — **Két darab 1 éves süléd** eladó. Csutura-u. 2.
- 633. — **Egy bordásövvet** gárműtara áll egy divány 6 futalból azonnal eladó. Palotai-utca 28. 2—2

Urania-színház.
Szerdán és csütörtökön,
június 9 és 10 én:
Judex, II. rész
5 felvonásban.
Főszereplő: **René Cresté.**
Minden egyes rész egy teljes befejezést képez.
Kiigézőtő műsor.
Előadások köznapokon 7 és 9 óraker, Vasárnap 5, 7 és 9 óraker.

Veszünk **szénát**
50 esetleg 100 métermázsát
Szeibert és Jábor,
640 KOSSUTH-UTCA 6. SZ.

Ház elő lakásokkal, hátul óriási **UDVAR**, tées helyiségekkel, mely gyárnak, raktárnak, vagy istállóknak alkalmas, 4 szazalék jövédelmet hoz eladó.
Gazdakodásra alkalmas, sebb-nagyobb ház eladó. Nagyközségben ház eladó. Birtokok bérbe v. örök árban kerestetnek.
Keresk. Vállalat, Kempenen tér.

TABARIN
cipőkrem
LILLION fehér cipőtisz-tító a legjobb!
Gyártja:
TABARIN vegyészeti különlegességek gyára,
BUDAPEST, VII., Wessélyi-u. 71.
Kapható mindenütt!

Permetező gépeket és hozzá való alkatrészeket a raktáron tartok a palinka főző készülatok és rez-mosóüstök. Mindenféle javítások és olinozások elvállalok.
Grozó Kálmán úrtól,
Molnár István, részvényes.
886. Székesfehérvár, Hal-tér 16

MELJES KONYHA
konyhaberendezések
—**égyak, szoba-asztalok** és mindenem festett **butorok** olcsón kaphatók és megrendelhetők:
PREISZLER asztalosnál,
Hal-tér 10. sz.

Apollo-színház.
Szerdán és csütörtökön,
június 9 és 10 én:
MAGYAR FILMREMEK I II
Páris királya
Kalandor dráma 4 felvonásban.
Főszereplők:
Szentgyörgyi M. Hettye Aranka,
Fodor Oszkár, Pethő Attila,
KIEGÉSZÍTŐ MŰSOR!
Előadások: 7 és 9 óraker.